

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Svk/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6020200461
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Príbelská
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:6020200461.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a členov senátu JUDr. Juraja Vališa, LL.M. a Mgr. Petra Macha, PhD. (sudca spravodajca), v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Združenie domových samospráv, o. z., so sídlom Rovniankova 1667/14, Bratislava, IČO: 31 820 174, zast.: Tkáč & Partners, s. r. o., so sídlom Hrnčiarska 29, Košice, IČO: 53 929 691, proti žalovanému: Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Banská Bystrica (pôvodne žalovaný: Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky), za účasti ďalšieho účastníka konania: Continental Automotive Systems Slovakia s. r. o., so sídlom Cesta ku Continentalu 8950/1, Zvolen, IČO: 36 633 623, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2020/025825-002 z 25. septembra 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 75S/22/2020-122 z 8. septembra 2021 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 7S/22/2020-208 z 4. januára 2022, takto

rozhodol:

- I. Návrh na prerušenie kasačného konania sa zamietá.
- II. Kasačná sťažnosť sa zamietá.
- III. Žiadnemu z účastníkov konania sa právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Spoločnosť Continental Automotive Systems Slovakia s. r. o., ako stavebník, požiadala Mesto Zvolen (ďalej aj „stavebný úrad“) o povolenie zmeny stavby pred jej dokončením. Pre povoľovanú stavbu bolo v zisťovacom konaní v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o EIA“), vydané rozhodnutie č. 4293/2018-1.7/mv zo dňa 21. mája 2018. Stavebný úrad v súlade s ustanovením § 61 ods. 1 v spojení s ustanovením § 68 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „stavebný zákon“) oznámením o začatí konania o zmene stavby pred jej dokončením oznámil všetkým známym účastníkom konania a dotknutým orgánom začatie stavebného konania, ako aj to, že podľa § 61 ods. 2 stavebného zákona upustil od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania, keďže stavebnému úradu boli dobre známe pomery staveniska a žiadosť poskytovala dostatočný podklad pre posúdenie navrhovanej stavby. Účastníkov konania poučil, že svoje námietky môžu podať do 10 dní odo dňa doručenia oznámenia a účastníci konania môžu nahliadnuť do podkladov rozhodnutia v budove Mestského úradu vo Zvolene v úradných hodinách. Účastníkov tiež poučil o tom, že sa môžu pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k podkladom rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. K pripomienkam a námietkam, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní

alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, sa v zmysle § 61 ods. 1 stavebného zákona neprihliadalo. Žalobca podal námietky, ktorými uplatnil svoje požiadavky, vrátane zahrnutia konkrétnych podmienok do „stavebného povolenia“ a tiež s poukazom na ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej aj „správny poriadok“) žiadal o doručenie elektronickej kópie spisu (vymenovaných listín).

2. Stavebný úrad vydal rozhodnutie č. SÚ 2007/2019-Če-6 zo dňa 13. júla 2020 (ďalej „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým podľa § 68 stavebného zákona stavebníkovi povolil zmenu stavby pred jej dokončením. V rozhodnutí určil záväzné podmienky pre uskutočnenie stavby. Vo výroku rozhodol aj o povinnosti stavebníka dodržať podmienky vyplývajúce z vyjadrení a záväzných stanovísk dotknutých orgánov. Vo výroku uviedol, že ostatné podmienky stavebného povolenia ostávajú naďalej v platnosti. Napokon vo výroku rozhodnutia rozhodol o námietkach účastníkov konania tak, že stavebný úrad zamietol námietky uplatnené v priebehu konania, ktoré doručil žalobca, ako nedôvodné a nesprávne z pohľadu stavebného zákona, zákona o EIA, zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej aj „cestný zákon“), zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „vodný zákon“) a verejných záujmov chránených týmito zákonmi a osobitnými predpismi.

3. Pôvodný žalovaný - Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, ako odvolací orgán rozhodnutím č. OU-BB-OVBP2-2020/025825-002 z 25. septembra 2020 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie stavebného úradu potvrdil.

II. Konanie pred správnym súdom

4. Proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca správnu žalobu, ktorou žiadal zrušiť preskúmané rozhodnutie v spojení s prvostupňovým rozhodnutím.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „správny súd“) po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu v konaní pred správnymi orgánmi oboch stupňov dospel k záveru, že žaloba bola nedôvodná, a preto ju podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj ako „SSP“) rozsudkom č. k. 75S/22/2020-122 z 8. septembra 2021 (ďalej „napadnutý rozsudok“) zamietol.

6. Správny súd uviedol, že konanie pred správnym súdom nepredstavuje pokračovanie administratívneho konania, správny súd nie je ďalšou inštanciou v rámci sústavy orgánov verejnej správy konajúcich v administratívnom konaní.

7. Podľa správneho súdu aplikácia § 16a ods. 23 vodného zákona predpokladá, že ide o povolenie navrhovanej činnosti, a to také, ktoré môžu mať vplyv na útvary povrchových a podzemných vôd, pričom v danom prípade nešlo o žiadne zásahy do útvarov povrchových vôd a ani do útvarov podzemných vôd. Povoľovaná zmena stavby pred dokončením bola len zdrojom odpadových splaškových vôd odvádzaných do verejnej kanalizácie, teda išlo o všeobecné užívanie vôd, a k tomuto sa súhlasne vyjadril orgán štátnej vodnej správy - Okresný úrad Zvolen, odbor starostlivosti o životné prostredie. Zákonodarca predpokladal podľa správneho súdu aplikáciu § 16a v prípade rozsiahlejších stavieb, napríklad protipovodňových opatrení, vodných elektrární, diaľnic, tunelov a pod. Žalobná námietka bola nedôvodná aj preto, že pri povoľovaní stavby v roku 2018 bola stavba environmentálne posudzovaná v procese EIA Ministerstvom životného prostredia SR rozhodnutím č. 4293/2018-1.7/mv z 21. mája 2018, ktoré nepredpokladalo potrebu realizovať ďalšie posúdenie EIA podľa § 16a vodného zákona, pričom zmena stavby pred dokončením predstavuje jej zmenšenie.

8. Správny súd poznamenal, že žalobná námietka, tvrdiaca nesprávny postup v zmysle vodného zákona, bola nekonkrétna a čiastočne zmätočná. Žalobca totiž namietal, že § 16a ods. 23 vodného zákona sa vzťahuje na územné rozhodnutie, pričom však predmetom konania v danej veci nebolo územné rozhodnutie, ale rozhodnutie o zmene stavby pred dokončením. Žalobca súčasne poukázal na § 80e ods. 1 správneho poriadku, avšak zrejme mal na mysli vodný zákon, v zmysle ktorého sa § 16a nevzťahuje na územné konanie pre navrhovanú činnosť alebo iné konanie o povolení navrhovanej činnosti začaté a právoplatne neskončené pred 15. marcom 2018. Žalobca neposkytol ani skutkové a ani právne argumenty, keď nevymedzil, prečo by malo ísť o „navrhovanú činnosť“.

9. Správny súd nepovažoval za dôvodnú ani žalobnú námietku o porušení § 23 ods. 1 správneho poriadku, ak stavebný úrad nevyhovel požiadavke žalobcu a nezaslal mu kópie spisu prevedené do elektronickej podoby. Samotná skutočnosť, že orgán verejnej správy nedoručil v zmysle požiadavky žalobcovi spis prevedený do elektronickej podoby, nemala žiadne relevantné dôsledky na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Za podstatné bolo potrebné považovať to, že žalobcovi bolo zachované právo nahliadnuť do administratívneho spisu, oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, ktoré zhromaždil stavebný úrad pred rozhodnutím. Žalobca bol o svojom práve poučený už v oznámení o začatí konania o zmene stavby pred jej dokončením. Zo žiadneho ustanovenia správneho poriadku nevyplýva žalovanému povinnosť poskytovať účastníkovi konania časť administratívneho spisu prevedeného do elektronickej podoby. Žalobcovi nebolo upreté ani právo oboznámiť sa s obsahom spisu a ani nahliadnuť do administratívneho spisu, keď žalobcovi bolo oznámené aj na akom mieste a v ktorých úradných hodinách môže realizovať svoje právo a do spisu nahliadnuť. Správny súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že pokiaľ sa aj v komentári k správneho poriadku uvádza, že kópia spisu môže byť poskytnutá formou USB kľúča alebo na CD nosiči, tak autori komentára túto možnosť uvádzajú práve s právom nazerania do spisu realizovaným pred orgánom verejnej správy, a teda nie so zasielaním „elektronickej podoby“ kópie spisu.

10. K námietkam nepreskúmateľnosti rozhodnutia (pre jeho nedostatočné odôvodnenie) správny súd uviedol, že z ustálenej judikatúry vyšších súdov vyplýva, že účastník konania nemá nárok na odôvodnenie rozhodnutia podľa jeho predstáv. Z uznesenia Ústavného súdu SR I. ÚS 111/2017-17 z 08. marca 2017 vyplýva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Taktiež podľa mnohonásobne judikovaného názoru Ústavného súdu základné práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, článku 36 ods. 1 listiny a práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Správny súd mal za to, že toto rozhodnutie Ústavného súdu bolo plne použiteľné aj pre rozhodnutia orgánov verejnej správy, t. j. ani účastník administratívneho konania nemá nárok na rozhodnutie a odôvodnenie podľa jeho predstáv.

11. Formulované žalobné námietky žalobcu správny súd vyhodnotil len ako nesúhlas s napadnutým rozhodnutím, a s tým, ako sa žalovaný s jeho námietkami vysporiadal, čo však nestačilo na to, aby správny súd mohol dospieť k záveru, že išlo o rozhodnutie v rozpore so zákonom. Všeobecné konštatovanie o nesúlade napadnutého rozhodnutia, resp. postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, s účelom Aarhuského dohovoru, bez konkrétneho tvrdenia jeho porušenia s poukazom na konkrétny dopad na garantované právo na priaznivé životné prostredie, len na základe vlastných úvah a záverov žalobcu, a bez uvedenia, s ktorými konkrétnymi námietkami alebo argumentmi sa žalovaný nevysporiadal, na prieskum správnym súdom nepostačovalo. Žaloba bola síce rozsiahla, ale chýbala v nej náležitá vecná argumentácia žalobcu pre súdny prieskum. Išlo o nekonkrétne námietky, ktoré boli v zásade prejavom nesúhlasu s napadnutým rozhodnutím a polemikou nad týmto rozhodnutím.

III. Kasačná sťažnosť a vyjadrenie žalovaného

12. Žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) podal kasačnú sťažnosť, ktorú formálne odôvodnil podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP tak, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok správneho súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a vec mu vráti na ďalšie konanie.

13. Podľa sťažovateľa žalovaný vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď bolo vydané prvostupňové rozhodnutie bez primárneho posúdenia vplyvov na vody, ktoré malo byť podkladom prvostupňového rozhodnutia podľa § 73 ods. 21 v spojení s § 16 ods. 13, ods. 21 a ods. 23 vodného zákona. Absenciou takéhoto postupu bol umožnený zásah do životného prostredia na úseku ochrany vody s tým, že nebola zabezpečená úplná ochrana životného prostredia. Stavebný úrad tým podľa sťažovateľa porušil § 3 ods. 1 správneho poriadku, keďže nechránil záujmy spoločnosti a štátu vyjadrené v osobitných právnych predpisoch a povinnosť vyžadovať plnenie povinností od stavebníka, ako

účastníka konania. Tvrdenie sťažovateľ opieral aj o interpretáciu účelu a cieľa Rámцovej smernice o vode č. 2000/60/ES a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ č. C-461/13.

14. Sťažovateľ ďalej namietal porušenie práva na prístup na informácie podľa Aarhuského dohovoru, ako aj porušenie práva na oboznámenie sa účastníka konania s podkladmi. Vychádzajúc z rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 10Sžp/3/2013 zo dňa 21. augusta 2013, nemožno podľa sťažovateľa povinnosť/právo podľa § 33 správneho poriadku nahradiť odkazom na § 23 ods. 1, 4 správneho poriadku. Z tejto formulácie je zrejmé, že ide o dve rôzne zákonné ustanovenia, z ktorých vyplývajú dve obsahovo rôzne práva účastníka konania. Nie je preto možné povinnosť/právo podľa § 23 ods. 1 správneho poriadku nahradiť odkazom na § 33 správneho poriadku. Okrem toho sťažovateľovi podľa jeho právneho názoru vyplýva právo na poskytnutie podkladov aj podľa čl. 4 ods. 1 a ods. 2 Aarhuského dohovoru, kde sťažovateľovi vzniká právo na poskytnutie podkladov aj bez preukázania záujmu.

15. Podľa sťažovateľa došlo k vytváraniu umelých prekážok verejnosti pri účasti na povolovacích konaniach šikanóznym výkonom práva zo strany správneho orgánu, čo bolo v rozpore s čl. 3 ods. 8 Aarhuského dohovoru.

16. Sťažovateľ ďalej považoval za neprijateľné, aby prvostupňový orgán považoval pripomienky za nedôvodné bez ďalšieho zdôvodnenia. Takéto konanie podľa sťažovateľa predstavovalo vznik arbitrárneho a nepreskúmateľného rozhodnutia. Sťažovateľ mal podľa svojho tvrdenia nárok na to, aby sa s jeho pripomienkami správny orgán vysporiadal, a ak ich neprijal, vysvetlil, akými konkrétnymi opatreniami prispel k ochrane životného prostredia aspoň na takej úrovni, ako keby akceptoval pripomienky sťažovateľa. Žalovaný sa podľa sťažovateľa nezaoberal každým argumentom, ktorý sťažovateľ uviedol, pričom muselo byť z napadnutého rozhodnutia zrejmé, že sa skutočne zaoberal podstatnými otázkami, a že len neprevzal závery, ku ktorým dospel nižší orgán (vychádzajúc z judikatúry ESĽP a ÚS SR - III. ÚS 131/2020, III. ÚS 279/2009).

17. Sťažovateľ argumentoval, že žalovaný sa v rámci prieskumu nemohol obmedziť len na konštatovanie, že všetky námietky boli nedôvodné, bez ich bližšieho odôvodnenia. Žalovaný mal povinnosť riadne zdôvodniť, prečo jednotlivé argumenty nezohľadnil, aké úvahy ho k tomu viedli a aké právne normy použil pri posudzovaní prednesených námietok. Takéto odôvodnenie však v napadnutom rozhodnutí žalovaného absentovalo, čím došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Sťažovateľ v kontexte tohto sťažnostného bodu poukázal na rozsiahlu judikatúru Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10SžA/1S/2011, 5Sžo/11/2013, 5Sžo/132/2015, 1So/11S/2010.

18. Správny súd podľa tvrdení sťažovateľa nesprávne uviedol, že nebolo poukázané na porušenie žiadneho subjektívneho práva, keďže v správnej žalobe odkazoval na konkrétne ustanovenia Aarhuského dohovoru (čl. 3 ods. 2, čl. 4 ods. 1 a 2, čl. 6 a čl. 9 Aarhuského dohovoru), ako aj zákona o životnom prostredí (§ 13, 17, 19 a 27 zákona). Ak sťažovateľ nemal k dispozícii úplné informácie, mal právo použiť všetky dostupné nástroje na ich získanie. Špecifikom účasti verejnosti a environmentálnych organizácií bola podľa sťažovateľa ústavná povinnosť zabezpečiť najvyššiu možnú mieru ochrany životného prostredia v súlade s čl. 44 a 45 Ústavy SR.

19. Správny súd navyše podľa sťažovateľa nereagoval na potrebu eurokonformného výkladu práva, keďže postupoval formálne a bez náležitého rešpektu k ochrane životného prostredia. V napadnutom rozhodnutí sa tak podľa neho stretávali dva protichodné výklady práva, označené súdom ako „duchovné svety“. Na jednej strane išlo o snahu vykladať právo eurokonformne, s cieľom zaistiť verejnosti efektívny prístup k informáciám, na druhej strane však prevážil formalistický výklad, ktorý podľa sťažovateľa v dôsledku nesprávnej interpretácie postavenia štátu a verejnosti neoprávnene obmedzil právo verejnosti participovať na rozhodovaní.

20. Sťažovateľ sa zároveň domnieval, že vnútroštátny súd bol oprávnený obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnou otázkou podľa článku 267 ods. 3 ZFEÚ, a preto požiadal Najvyšší správny súd, aby využil túto možnosť. Konkrétne žiadal, aby Súdny dvor EÚ posúdil, či výklad práva, ktorý aplikujú správne orgány pri rozhodovaní o podnetoch sťažovateľa, je v súlade s právom Európskej únie. Sťažovateľ pritom zdôraznil, že jeho zámerom nebolo ovplyvňovať rozhodovanie súdu, ale poskytnúť právny názor a dosiahnuť zákonné a spravodlivé rozhodnutie.

21. Žalovaný vo vyjadrení považoval kasačnú sťažnosť za formulovanú v rozpore s § 440 ods. 2 SSP, obsahujúcu tiež neprípustné novoty a príliš všeobecnú. Navrhol jej zamietnutie.

IV. Posúdenie námietok kasačnej sťažnosti

22. Prejednávaná vec bola predložená Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie (ďalej aj „kasačný súd“). Kasačný súd preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 SSP), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a/ SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 a ods. 2 SSP vo veci v zmysle § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je nedôvodná. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení dňa vyhlásenia v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

23. V dôsledku zmeny zákona č. 172/2022 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov došlo v priebehu konania pred kasačným súdom ku kompetenčnému presunu z pôvodne žalovaného odboru okresného úradu na Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Banská Bystrica, s ktorým preto ďalej kasačný súd konal ako so žalovaným. Kasačný súd poznamenáva, že v odôvodnení tohto rozsudku je pod označením žalovaný naďalej myslený pôvodný žalovaný (ten robil všetky úkony i vyjadrenia).

24. Úlohou kasačného súdu bolo preskúmať právne posúdenie veci (postupu a rozhodnutia žalovaného) správnym súdom a jeho právne úvahy v odôvodnení napadnutého rozsudku.

25. Námietky sťažovateľa vo veľkej časti kasačnej sťažnosti predstavujú len jeho právne názory bez bližšieho súvisu so skutkovými a právnymi reáliami súdnej veci. Nie je povinnosťou kasačného, ale ani správneho súdu, aby sa stotožnil s akýmkoľvek tvrdením sťažovateľa, ktoré je založené len na nesúlade jeho názoru so skutkovým stavom predmetného konania. Sťažovateľ na viacerých stranách predkladal rozsiahle úvahy bez právnej relevancie pre samotné konanie, ktoré neobsahovali žiadne konkrétne a presne formulované kasačné námietky v zmysle § 440 a nasl. SSP.

26. Kasačná sťažnosť obsahovala najmä rozsiahle pasáže venované filozofickému výkladu podstaty ekologických organizácií, hodnoteniu zlyhaní štátneho aparátu v oblasti environmentálnej politiky, všeobecnej kritike prístupu verejnej správy k právam garantovaným Aarhuským dohovorom, ako aj subjektívnemu opisu domnejšej diskreditácie sťažovateľa zo strany verejných inštitúcií. Tieto časti sťažnosti však nezakladali žiadne zmysluplné kasačné dôvody, ktoré by boli spôsobilé spochybniť zákonnosť alebo správnosť napadnutého rozsudku alebo napadnutého rozhodnutia. Kasačné námietky, ktoré sa dajú podriadiť niektorému z dôvodov uvedených v § 440 SSP, boli identifikovateľné až od siedmej strany kasačnej sťažnosti.

27. K námietke vydania prvostupňového rozhodnutia bez primárneho posúdenia vplyvov na vody podľa § 73 ods. 21 v súvislosti s § 16 ods. 13, ods. 21 a ods. 23 vodného zákona kasačný súd uvádza, že navrhovaná činnosť podľa § 16a vodného zákona predstavuje v zmysle § 16 ods. 10 vodného zákona trvalo udržateľnú rozvojovú činnosť človeka alebo jej zmenu, ktorá môže spôsobiť zhoršenie stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého stavu na dobrý stav, zmenu fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmenu úrovne hladiny útvarov podzemnej vody. Útvarom povrchovej vody sa podľa § 2 písm. e) vodného zákona rozumie vymedzená významná časť povrchovej vody (napr. potok, jazero, nádrž) a podľa § 2 písm. f) vodného zákona sa útvarom podzemnej vody rozumie množstvo podzemnej vody hydrogeologického kolektora alebo hydrogeologických kolektorov. V tomto administratívnom konaní (o zmene stavby pred dokončením) nešlo o taký vážny zásah, ktorý by mohol mať vplyv na zhoršenie stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého stavu na dobrý stav alebo zmenu úrovne hladiny útvarov podzemnej vody. Preto nebolo potrebné, aby sa vykonalo sťažovateľom žiadané testovanie a následné rozhodnutie podľa § 16a vodného zákona.

28. Ako uviedol aj správny súd, zmena stavby pred dokončením bola len zdrojom odpadových splaškových vôd odvádzaných do verejnej kanalizácie, teda išlo o všeobecné užívanie vôd podľa §

18 vodného zákona, pričom sa k tomu súhlasne vyjadril aj orgán štátnej vodnej správy (Okresný úrad Zvolen, odbor starostlivosti o životné prostredie). Sťažovateľ taktiež nijako nepreukázal alebo neodôvodnil, ako mohlo dôjsť k zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody alebo zmene úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, resp. neuviedol ani pádne dôvody, prečo by sa malo požadovať rozhodnutie podľa § 16a vodného zákona. Sťažovateľ sa len všeobecne odvolal na zabezpečenie úplnej ochrany životného prostredia bez akéhokoľvek konkrétneho vysvetlenia alebo poukázania na možné negatívne vplyvy.

29. Kasačný súd nepovažuje za dôvodný ani odkaz sťažovateľa na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-461/13, keďže skutkový stav posudzovaný v uvedenom konaní sa týkal zásahu do vodného prostredia v podobe prehĺbenia rieky Weser za účelom umožnenia plavby väčších kontajnerových lodí, teda išlo o zásah rozsiahleho dopravnoinfraštruktúrneho charakteru s potenciálne výrazným vplyvom na ekologický stav vodného útvaru. V porovnaní s okolnosťami posudzovanej veci ide o zásadne odlišnú skutkovú aj ekologickú situáciu, pričom závery onoho rozsudku nie sú bez ďalšieho priamo aplikovateľné. Z uvedených dôvodov považuje kasačný súd túto kasačnú námietku za neopodstatnenú.

30. K námietke porušenia práva na prístup k informáciám podľa Aarhuského dohovoru a porušenia práva na oboznámenie sa účastníka konania s podkladmi (s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 10Sžp/3/2013 zo dňa 21. augusta 2013) kasačný súd uvádza, že je potrebné odlišovať právo nahliadnuť do spisu za prítomnosti zamestnanca správneho orgánu od práva dostať od správneho orgánu poskytnuté informácie alebo podklady „na diaľku“. Z administratívneho spisu nie je zrejmé, že by správny orgán sťažovateľovi odmietol umožniť nahliadnutie do spisu alebo vyhotovenie príslušných kópií priamo na mieste. Sťažovateľ tieto možnosti osobne nevyužil, čo v okolnostiach veci nepredstavuje porušenie jeho práv na informácie podľa Aarhuského dohovoru ani pochybenie správneho orgánu.

31. Sťažovateľ potom v správnej žalobe osobitne brojil proti tomu, že mu nebol poskytnutý administratívny spis prevedený do elektronickej podoby. Z ustanovení § 23 ods. 1 ods. 4 správneho poriadku však neplynie povinnosť správneho orgánu prevádzať spis do elektronickej podoby vždy, keď o to požiada účastník konania, a to ani na účely poskytnutia kópií.

32. Hoci Aarhuský dohovor garantuje verejnosti prístup k informáciám a účasť na environmentálnych konaniach, nenúti členské štáty ani ich orgány k povinnosti vždy zasielať kompletne podklady účastníkovi konania formou, ktorú si účastník určí. Ako vyplýva aj z citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu, k naplneniu princípu transparentnosti a prístupu k informáciám dochádza spravidla už tým, že účastníkovi konania nie je nijako bránené v tom, aby sa s týmito informáciami oboznámil priamo v priestoroch správneho orgánu. Predovšetkým však, a to je podstatné pre vec, ani prípadné porušenie práva na informácie o životnom prostredí, garantovaného vo vymedzených prípadoch Aarhuským dohovorom, nespôsobuje bez ďalšieho nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia; tieto práva nemožno zamieňať s právom účastníka konania na prístup k administratívne mu spisu či jeho kópiám podľa § 23 správneho poriadku (ktorých porušenie sa v súdnej veci nezistilo).

33. Kasačný súd v súvislosti s námietkou vytvárania umelých prekážok verejnosti pri účasti na povoľovacích konaniach šikanóznym výkonom práva zo strany správneho orgánu konštatuje, že sťažovateľ neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by preukazovali, akým spôsobom, v akom rozsahu a pri akom konkrétnom úkone malo dôjsť k údajne šikanóznemu výkonu práva zo strany správneho orgánu. Námietka v podobe všeobecného tvrdenia bez vecného podloženia dôkazmi, právnou argumentáciou či identifikáciou konkrétnych pochybení predstavuje nepodložené tvrdenie, ktoré nenapĺňa štandardy riadne formulovaného sťažnostného bodu. Kasačný súd preto túto časť podania hodnotí ako neurčité tvrdenie, ktoré nie je spôsobilé spochybníť zákonnosť napadnutého rozsudku ani preskúmaného rozhodnutia.

34. Zo spisového materiálu a preskúmaného rozhodnutia je zrejmé, že prvostupňový orgán sa vysporiadal so všetkými námietkami, keď pri každom odvolacom bode uviedol dôvody pre ktoré ich považuje za nedôvodné, a zároveň odkázal na vyjadrenia a stanoviská príslušných orgánov, ktoré v rámci osobitných konaní tieto námietky preskúmali a vyhodnotili. Tým bola podľa kasačného súdu naplnená povinnosť správneho orgánu vysporiadať sa so zásadnými argumentmi sťažovateľa, a to v rozsahu nevyhnutnom pre preskúmateľnosť rozhodnutia. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s formou či podrobnosťou odôvodnenia, nemôže sama osebe založiť jeho arbitrárnosť

či nepreskúmateľnosť. Vo svetle judikatúry ESĽP a ÚS SR postačuje, aby bolo z rozhodnutia zrejmé, že správny orgán sa podstatnými námietkami zaoberal, a nemusí pri tom nevyhnutne opakovať či rozsiahlo parafrázovať každé z predchádzajúcich rozhodnutí alebo dôkazov. Námietka, že vyhodnotenie pripomienok nebolo dostatočné, sa preto javí ako nedôvodná, keďže prvostupňové rozhodnutie ako aj preskúmané rozhodnutie obsahujú primerané a zrozumiteľné vysvetlenie, prečo dané pripomienky neboli akceptované, a to s poukazom na odborné vyjadrenia kompetentných štátnych orgánov. Sťažovateľ nekonkretizoval, na ktorý argument, podstatný pre vec, nedostal odpoveď.

35. Aarhuský dohovor síce garantuje určitú úroveň prístupu k informáciám, účasti verejnosti na konaniach a súdnej ochrany v environmentálnych veciach, avšak zo spisu nie je zrejmé, že by orgány verejnej moci sťažovateľovi takéto práva odopreli. Neobstojí preto ani jeho argument, že súd či správny orgán mali rozsiahlejšie odôvodňovať každý jeden odborný podklad či postup iných inštitúcií, pokiaľ bolo z administratívneho rozhodnutia a relevantných stanovísk dostatočne zrejmé, že príslušné opatrenia boli prijaté a riadne posúdené. Skutočnosť, že sťažovateľ s týmito opatreniami nesúhlasí alebo považuje ich odôvodnenie za nedostatočne podrobné, neznamená, že by došlo k ním tvrdenému porušeniu environmentálnej ochrany. Správne orgány totiž nie sú povinné opakovane prepisovať či reprodukovávať už známe a jednoznačné závery odborných posúdení; ich úlohou je zhodnotiť, či požiadavky na ochranu životného prostredia boli splnené v súlade s príslušnými predpismi, a to sa v danom konaní stalo.

36. Kasačný súd považuje návrh na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ podľa článku 267 ods. 3 ZFEÚ v prejednávanej veci za nedôvodný, keďže nebola zistená žiadna právna otázka týkajúca sa výkladu či platnosti predpisov EÚ, ktorá by bola nevyhnutná pre rozhodnutie sporu. Zo spisu ani z argumentácie sťažovateľa nevyplýva potreba spresnenia výkladu práva Európskej únie, ktorá by presahovala rámec ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, prípadne vyvolávala rozpor alebo pochybnosti pri aplikácii vnútroštátnych predpisov v oblasti životného prostredia. Zámer sťažovateľa dosiahnuť „zákonné a spravodlivé rozhodnutie“ nemôže sám o sebe založiť povinnosť súdu predkladať prejudiciálne otázky, ak vo veci nejde o otázky interpretácie európskeho práva, ktorých riešenie by bolo nevyhnutné na konečné rozhodnutie. Kasačný súd preto zamietol návrh na prerušenie konania, ktorý je s týmto návrhom na podanie prejudiciálnej otázky spätý, v zmysle § 100 ods. 1 písm. c) SSP.

37. Kasačný súd tak nepovažoval sťažnostné body za dôvodné, a preto podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

38. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu podľa § 167 v spojení s § 467 ods. 1 SSP nepriznal a žalovanému ich náhrada nevyplýva zo zákona. Ďalšiemu účastníkovi konania súd nepriznal náhradu trov podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 169 SSP, pretože mu v kasačnom konaní nebola uložená povinnosť, s plnením ktorej by trovy vznikli a zároveň kasačný súd nezistil v konaní dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce priznanie práva na náhradu ďalších trov konania.

39. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.